តុលា - ធ្នូ ២០១៥ | លេខ ០២

CAMBODIA
RICE FEDERATION

ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន

រួមគ្នាលើកស្ទួយអង្ករកម្ពុជា

www.crf.org.kh / www.facebook.com/cambodiaricefederation

គម្រោងប្រព័ន្ធចីរភាពកសិចំណីអាហារអាស៊ាន (ASEAN-SAS) របស់ អង្គការ GIZ

ការប្រើប្រាស់វត្ថុធាតុដើមគីមីសម្រាប់វិស័យកសិកម្មកំពុងមានការកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំងគួរឲ្យកត់សម្គាល់ ជាពិសេសលើដំណាំស្រូវ ដែលជាដំណាំសំខាន់សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា និងនៅតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍។ កសិកររំពឹងថាការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមីសំយោគដូចជាថ្នាំ និងជី អាចជម្រុញផលិតភាពផលិតកម្ម លុបបំបាត់បញ្ហាសត្វល្អិត និងបង្កើនប្រាក់ចំណេញ។

តែទោះយ៉ាងណា អ្នកប្រើប្រាស់គប្បីស្វែងយល់ឱ្យបានច្បាស់អំពីរបៀបប្រើប្រាស់។ កាលណាការប្រើប្រាស់មិនបានត្រឹមត្រូវ សារធាតុទាំងនេះនឹងបង្កឱ្យមានបញ្ហាជាច្រើនរួមមាន ការខាតបង់ថវិកា ហានិភ័យដល់ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី និងគ្រោះថ្នាក់ដល់សុខភាពទាំងអ្នកប្រើប្រាស់ និងអ្នកបរិភោគ។ លើសពីនេះទៀត ការប្រើប្រាស់ថ្នាំ និងជីគីមីសំយោគបានបន្សល់កាកសំណល់គីមីនៅក្នុងចំណីអាហារដែលអាចជារនាំងដល់ការនាំចេញ។ យោងតាមរបាយការណ៍របស់អង្គការ FAO ឆ្នាំ២០១២ បានឲ្យដឹងថា រវាងឆ្នាំ ២០០៦ និងឆ្នាំ ២០១០ប្រទេសកម្ពុជាបាននាំចូលថ្នាំ និងជីគីមីសំយោគ ២៨៥ ដងសម្រាប់ក្នុងវិសយ័កសិកម្ម ជាពិសេសដំណាំស្រូវ។

ដើម្បីដោះស្រាយ និងឆ្លើយតបនឹងបញ្ហាខាងលើ គម្រោងប្រព័ន្ធចីរភាពកសិចំណីអាហារអាស៊ាន (ASEAN-SAS) របស់ អង្គការ GIZ បានផ្ដល់ជូននូវដំណោះស្រាយសន្តិសុខស្បៀងរយៈពេលវែងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងក្នុងតំបន់អាស៊ានទាំងមូលតាមរយៈការអភិវឌ្ឍគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការសម្របសម្រួលថ្នាក់តំបន់សម្រាប់វិស័យកសិកម្មប្រកបដោយនិរន្តរភាព។ គម្រោងបានធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធនានាដូចជា អ្នករៀបចំគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ សហគ្រាសកសិកម្ម សមាគមកសិករ និងវិស័យឯកជនក្នុងការពង្រឹង និងផ្សព្វផ្សាយសង្វាក់ផលិតកម្ម និងតម្លៃ ដោយផ្ដោតលើប្រធានបទបីសំខាន់ៗរួមមាន៖ ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយ បច្ចេកវិទ្យាផលិតកម្ម និងទំនាក់ទំនងទីផ្សារ។

នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៤ សេចក្ដីណែនាំស្ដីពីបទដ្ឋានគតិយុត្តិក្នុងការប្រើប្រាស់ និងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មភ្នាក់ងារជីវសាស្ត្រ (BCA) ត្រូវបានអនុម័តដោយរដ្ឋមន្ត្រីរបស់ប្រទេសដែលជាសមាជិកអាស៊ានដោយមានការចូលរួមពីក្រុមអ្នកជំនាញក្នុងតំបន់ ក្នុងគោលបំណងកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ដែលបណ្ដាលមកពីការប្រើប្រាស់ថ្នាំពុល និងជីកសិកម្ម។

នៅឆ្នាំ ២០១៥ វេទិកាថ្នាក់ជាតិស្ដីពីបទដ្ឋានគតិយុត្តិ ការប្រើប្រាស់ និងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មភ្នាក់ងារជីវសាស្ត្រ (BCA) ក្នុងវិស័យកសិកម្មនៅកម្ពុជាត្រូវបានរៀបចំឡើងចំនួនពីរលើកក្រោមកិច្ចសហការរវាងគម្រោង GIZ Cambodia និងHARVEST អនុវត្តដោយ Fintrac Inc និងក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទក្នុងគោលបំណងផ្ដល់ឱកាសដល់អ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗក្នុងវស័យកសិកម្មចែករំលែកបទពិសោធន៍ដែលទទួលបានជោគជ័យក្នុងផលិតកម្មកសិកម្មដោយប្រើ BCA ដែលជាសរីរាង្គមានប្រយោជន៍ក្នុងការកំចាត់សមាសភាពចង្រៃដោយមិនពុលដល់សរីរាង្គមានប្រយោជន៍ដទៃទៀតក្នុងបរិយាកាស។ គេអាចប្រើ BCA បានច្រើនបំផុតនៅក្នុងបរិបទនៃយុទ្ធសាស្ត្រការគ្រប់គ្រងសត្វល្អិតចម្រុះ (IPM) ដែលសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើការគ្រប់គ្រងសត្វល្អិតតាមបែបបង្ការដែលទាមទារការសង្កេតទៀងទាត់ និងប្រើប្រាសទាន់ពេលវេលាទៅលើដំណាំ។ BCA ត្រូវបានបែងចែកជាបួនប្រភេទរួមមាន៖

- ភ្នាក់ងារអតិសុខុមប្រាណកម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃ (microbial ឬ MCA)
- សត្វមានប្រយោជន៍កម្ចាត់សមាសភាពចង្រៃ (macrobials)
- ថ្នាំកម្ចាត់សត្វល្អិតពាក់កណ្ដាលគីមី Semiochemicals (ភាគច្រើនគឺផេរ៉ូម៉ូន (pheromones) កៃរ៉ូម៉ូន (kairomones) ។ល។)
- ផលិតផលធម្មជាតិ (ធាតុចម្រាញ់ពីរុក្ខជាតិ ឬ "ថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិតរុក្ខជាតិ" ផលិតផលផ្អាប់ (fermentation) និងផលិតផលផ្សេងទៀត)

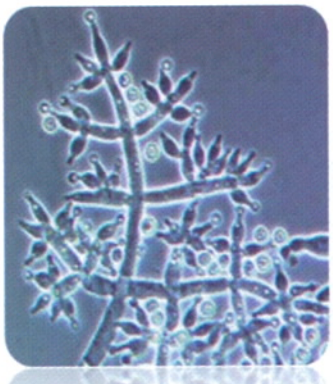
Trichoderma harzianum

Trichoderma ជាផ្នែកមួយនៃ BCA ដែលអាចជួយកសិករក្នុងការដាំដំណាំបានល្អប្រសើរ បង្កើនប្រាក់ចំណូលគ្រួសារ កែប្រែរចនាសម្ព័ន្ធដី ។ Trichoderma រស់នៅដោយសេរីនៅក្នុងដីកសិកម្ម និងធម្មជាតិ ហើយត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យប្រើប្រាសក្នុងកសិកម្មសរីរាង្គ ដោយយោងតាមស្តង់ដាកសិកម្មសរីរាង្គអន្តរជាតិ ។ តាមការពិសោធន៍ Trichoderma មិនត្រឹមតែជួយកែប្រែគុណភាពដី ប្រឆាំងនឹងផ្សិតបង្កជំងឺដែលកើតចេញពីដីប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងអាចបាញ់លើស្លឹក និងប្រឡាក់គ្រាប់ពូជដើម្បីជម្រុញដំណុះ និងកំចាត់មេរោគលើគ្រាប់ពូជបានយ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព។
នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៤ គម្រោងប្រព័ន្ធកសិចំណីអាហារប្រកបដោយចីរភាពអាស៊ាន (ASEAN-SAS) របស់ អង្គការ GIZ បានធ្វើពិសោធន៍ផ្សិតTrichodema លើដំណាំស្រូវ ដោយមានការសហការណ៍ការត្រួតពិនិត្យ តាមដាន និងវាយតម្លៃដោយអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម (GDA) នៃក្រសួងកសិកម្មរុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ (សូមមើលតារាង) ។ ជាលទ្ធផលការប្រើ Trichoderma ជាមួយជីកំប៉ុស ឬជីលាមកសត្វអាចបង្កើនទិន្នផលបានរហូតដល់ទៅ ៦តោនក្នុងមួយហិកតា, ឫសស្រូវលូតលាស់បានល្អ ធន់ទៅនឹងជំងឺប្លាស់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត។ លើសពីនេះទៀតធ្វើឲ្យស្រូវឆាប់ទុំបានប្រមូលផលជាងស្រូវដែលអត់ប្រើប្រាស់ផ្សិតTrichoderma។ GIZបានចងក្រងឯកសារណែនាំ(Manual) និងអាចជួយសម្រួលវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាលលំអិតស្ដីពីការ

(ត ទៅទំព័រទី ១៣)

(ត មកពីទំព័រទី ១២)

ប្រើប្រាស់ ផលិត និងផ្តល់ព័ត៌មានទីផ្សារTrichoderma។

នៅឆ្នាំ ២០១៦ គម្រោងនេះគ្រោងពិសោធន៍ផ្សិត Matarhizum ដែលត្រូវបានរកឃើញថាជា ប៊ី ស៊ី អេ (BCA) មានប្រសិទ្ធិភាពប្រឆាំងពពួកសត្វល្អិត ជាពិសេសពពួកមមាចត្នោតស៊ីស្រូវ។ លើសពីនេះវេទិកាថ្នាក់ជាតិលើកទីបីស្តីពីបទដ្ឋានគតិយុត្តិ ការប្រើប្រាស់ និងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មភ្នាក់ងារជីវសាស្ត្រ ប៊ី ស៊ី អេ (BCA) ក្នុងវិស័យកសិកម្មគ្រោងនឹងរៀបចំនៅដើមឆ្នាំ ២០១៦ នៅរាជធានីភ្នំពេញ៕

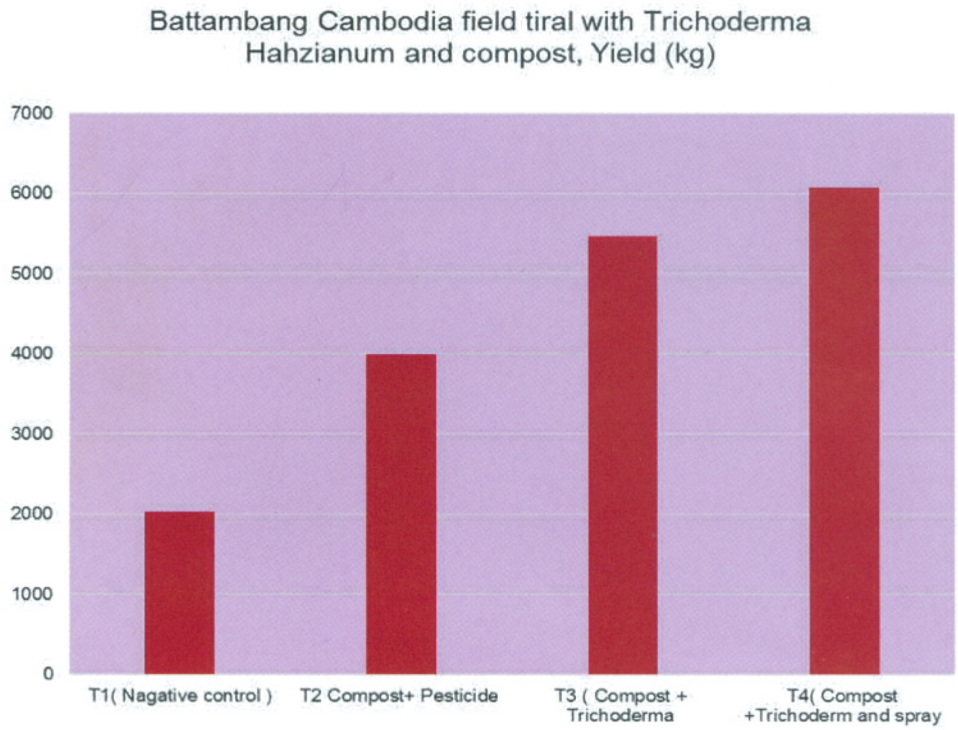

កម្មវិធី កម្ពុជាហាវែស HAEVEST របស់ USAID ជួយសហគមន៍បង្កើនការផ្គត់ផ្គង់បរិមាណគ្រាប់ពូជស្រូវគុណភាពល្អ

កម្ពុជាហាវែស (គម្រោងជួយដោះស្រាយភាពងាយរងគ្រោះនៅតាមជនបទ និងស្ថិរភាពប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី) គឺជាកម្មវិធីសន្តិសុខស្បៀងចម្រុះ និង កម្មវិធីបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុមានរយៈពេលប្រាំឆ្នាំកន្លះ ឧបត្ថម្ភដោយពលរដ្ឋអាមេរិកតាមរយៈគំនិតផ្តួចផ្តើមជួយចិញ្ចឹមអ្នកជំនាន់ក្រោយ (Feed the Future) និង បម្រែបម្រួលអាកាសធាតុសាកលរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក ។ គោលដៅសំខាន់មួយក្នុងចំណោមគោលដៅសំខាន់ៗមួយចំនួនរបស់កម្មវិធី គឺបង្កើនភាពអាចរកបាននូវម្ហូបអាហារផ្តោតលើការពង្រឹងធាតុចូលនិងប្រព័ន្ធផលិតកម្មកសិកម្ម ការណែនាំប្រើប្រាស់នូវពូជដំណាំដែលមានលក្ខណៈល្អប្រសើរ និងបច្ចេកទេសកសិកម្មទំនើបជាងមុន ការធ្វើប្រពលវប្បកម្មទៅលើប្រព័ន្ធផលិតកម្ម នៅតាមជនបទ និងការពង្រឹងក្របខណ្ឌគោលនយោបាយកសិកម្ម ។ (សម្រាប់ព័ត៌មាន ជាទូទៅបន្ថែមអំពីកម្មវិធីសូមចូលទៅកាន់គេហទំព័រ www.CambodiaHARVEST.org)

កម្មវិធីកម្ពុជាហាវ៉េសធ្វើការក្នុងខ្សែចង្វាក់ផលិតកម្មស្រូវ និងជួយគាំទ្រកសិករដាំដុះស្រូវចំនួន ៥២.២៤៤ នាក់ ហើយភាគច្រើនជាកសិករដាំស្រូវខ្នាតតូច លើបញ្ហាមួយចំនួនដូចជា គុណភាពគ្រាប់ពូជ ផលិតកម្ម ការផ្សារភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងទីផ្សារ និងការប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្មប្រកបដោយសុវត្ថិភាព។ បន្ថែមលើនេះកម្មវិធីក៏ធ្វើការជាមួយបណ្តា អ្នកផ្គត់ផ្គង់សម្ភារៈកសិកម្មក្នុងមូលដ្ឋាន រោងម៉ាស៊ីនកិនស្រូវ ស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងអ្នកផ្តល់សេវាកម្មផ្សេងៗមួយចំនួនទៀត ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហារាំងស្ទះជាក់ស្តែងមួយចំនួនដែលបានជួបប្រទះនៅក្នុងខ្សែចង្វាក់ផលិតកម្ម។ វិធានការបន្សាំទៅនឹងការបម្រែបម្រួលអាកាសធាតុគឺជាចំណុចផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសមួយរបស់កម្មវិធី ។

(ត នៅទំព័រទី ១៦)